

**Till:
Riksdagens konstitutionsutskott**

Begäran om granskning av statsrådet Isabella Lövins agerande i samband med EU-nämndens sammanträde 14 oktober 2016 och efterföljande möten i Luxemburg

Den 14 oktober höll EU-nämnden sammanträde för att samråda inför möte i rådet (miljö- och klimatministrarna) den 17 oktober. Ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat, Isabella Lövin, samrådde om punkten 4, Sektorer som inte omfattas av EU:s utsläppshandelssystem. Om övriga punkter på dagordningen samråddes med miljöminister Karolina Skog.

Mötet ställde sig, efter en justering av den svenska ståndpunkten i punkt 4, bakom regeringens redovisade inriktning i riktlinjedebatten – med två oliklydande avvikande meningar från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna. Inga övriga punkter samråddes med statsrådet Isabella Lövin.

På mötet i Luxemburg presenterade statsrådet Isabella Lövin ett diskussionspapper om just utsläppshandelssystemet på ett informellt möte med 13 andra miljö- och klimatministrar, bland annat ministrar från Tyskland och Frankrike.¹ Detta trots att diskussionspapperet inte varit föremål för samråd med EU-nämnden, eller går att betrakta som regeringens officiella ståndpunkt.² Förslagen i dokumentet har inte heller i något annat sammanhang varit föremål för samråd med EU-nämnden.

Samråden i EU-nämnden är ett viktigt instrument i beredningen och förankringen av olika EU-ärenden. Det är därför av största betydelse att regeringen vid agerande på EU-nivå följer de ståndpunkter som beslutas i EU-nämnden och att regeringen inte lägger fram förslag innan de har förankrats i EU-nämnden. Det förefaller som om Isabella Lövin kan ha brutit mot dessa grundläggande bestämmelser.

Konstitutionsutskottet har flera gånger granskat ärenden som handlat om att statsråd lagt fram förslag på EU-nivå i informella sammanhang eller på informella sätt (t.ex. i form av s.k. non-papers, alltså dokument – diskussionspapper – utan formell status). Våren 2015 uttalade utskottet (bet. 2014/15:KU20, sidan 28):

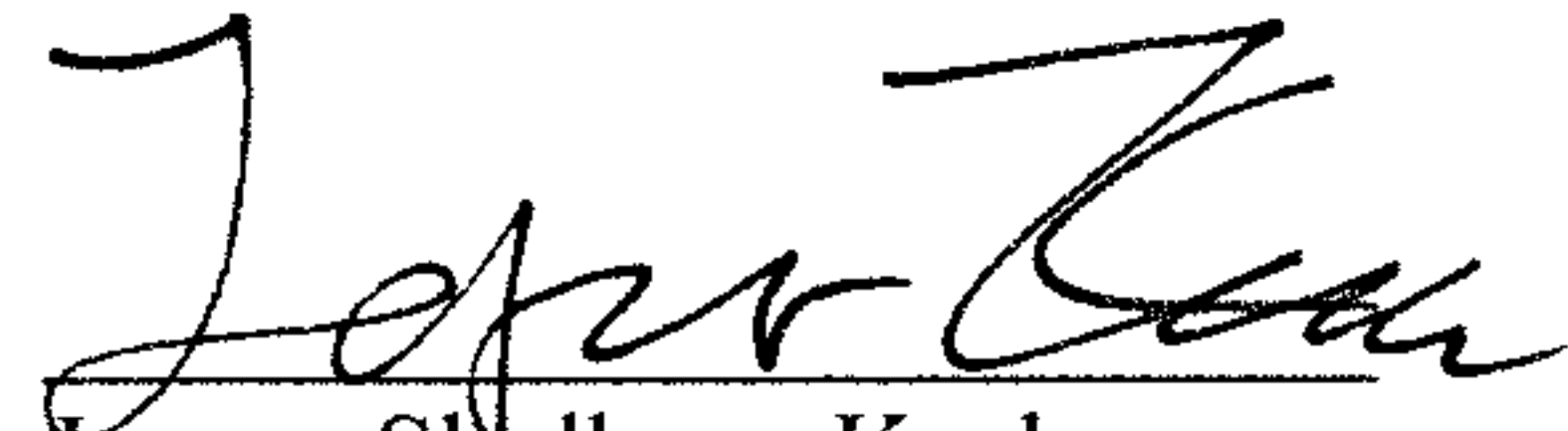
”Utskottet vill framhålla att ståndpunkter som inom EU förs fram av regeringen, t.ex. i form av ett s.k. non-paper, och som i och för sig inte omfattas av samrådsskyldighet ändå bör vara förenliga med vad som tidigare har förankrats i EU-nämnden. Det ankommer härvidlag på regeringen att under konstitutionellt ansvar bedöma behovet av ny förankring med riksdagen, t.ex. för att kunna bedöma hur olika ståndpunkter förhåller sig till varandra och för att prioritera mellan dem. I fråga om s.k. non-papers vill utskottet slutligen hänvisa till vad utskottet tidigare har uttalat, nämligen att när det gäller att i EU-kretsen lägga fram tankar och idéer måste i princip samma krav på förankring i riksdagen gälla, oavsett om tankarna eller idéerna läggs fram muntligt eller i form av skriftliga handlingar, och för skriftliga handlingar oavsett deras beteckning.”

¹ <http://www.reuters.com/article/us-europe-carbon-idUSKBN12H1N2>

² <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-10-17/sweden-floats-options-to-strengthen-eu-s-ailing-carbon-market>

Med anledning av detta begär jag att konstitutionsutskottet granskar statsrådet Isabella Lövins agerande med anledning av samråd på EU-nämndens sammanträde 14 oktober och efterkommande förhandlingar och informella möten i Luxemburg 17 oktober, för att bedöma förenligheten med regeringsformens och riksdagsordningens bestämmelser och konstitutionell praxis när det gäller samråd om EU-frågor.

Stockholm den 21 oktober 2016

Jesper Skalberg Karlsson
Riksdagsledamot (M)